

بی‌بازرسی

پنجشنبه ۷ اسفند ۱۴۰۴

شماره ۴۶۳۹

FARHIKHTEGANDAILY.COM

📡

FARHIKHTEGANONLINE

📰

📰

📰

📰

📰

📰

📰

📰

📰

📰

📰

فرهیختگان

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا علاقه خاصی به انتخاب لقب برای افراد دارد و حتی لیست‌های بلندبالایی منتشرشده از القابی که او تاکنون برای افراد و گروه‌ها انتخاب کرده است. در این لیست‌های چندصدنفره اما

جای یک نفر خالی است: رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی. گروسی با عملکرد شناخته‌شده‌اش در خدمت آمریکا، می‌تواند نامش را در این لیست‌ها ثبت کند. رافائل ماریانو گروسی، ملیجک دربار ترامپ. در آستانه سومین دور از مذاکرات ایران و آمریکا در ژنو، دبیرکل آژانس هم به حرف آمده و پیش‌ازپیش خود را در خدمت پرویاگانندای ترامپ قرار داده است: «اگر توافقی انجام نشود، استفاده از زور می‌تواند در نظر گرفته شود!» معمولاً این لفاظی‌ها از زبان ترامپ شنیده می‌شد؛ اما حالا به نظر می‌رسد مدیر یکی از فنی‌ترین، حساس‌ترین و بی‌طرف‌ترین دستگاه‌های بین‌المللی هم به استخدام سبیز کاخ سفید درآمده است.

ورود مذاکرات به فازصلی

روز گذشته (چهارشنبه، ۶ اسفند ۱۴۰۴) هیئت ایرانی به ریاست عباس عراقچی، وزیر امور خارجه، تهران را به مقصد ژنو، پایتخت سوئیس به منظور شرکت در دور سوم گفت‌وگوهای هسته‌ای ایران و آمریکا ترک کردند. اولین دور از این مرحله گفت‌وگوها روز جمعه ۱۷ بهمن‌ماه در عمان برگزار شد که حاشیه‌هایی به همراه داشت از جمله حضور برد کوپر، فرمانده سنتنکام در عمان بود. هواپیمای حامل هیئت ایرانی نیز در حرکتی معنادار، در سامانه‌های راداری، مبدأ سفر خود از تهران به مسقط را «طیس» اعلام کرد. همان نقطه‌ای که در اردیبهشت ۱۳۵۹، میزبان تلاش‌ی شدن عملیات «پنجه عقاب آمریکا» بود. طرفین مذاکرات را مثبت خواندند اما حواشی پینگ‌پنگی مذاکرات ادامه پیدا کرد و به حضور استیو وینکاف و جرد کوشنر، مذاکره‌کنندگان آمریکایی روی ناو هواپیمابر آبراهام لینکلن رسید.

دور بعدی این مذاکرات روز سه‌شنبه، ۲۸ بهمن در ژنو برگزار شد. اگرچه محل مذاکرات از عمان به سوئیس منتقل شده بود اما همچنان طرف عمانی

دبیرکل آژانس حتی نمی‌تواند ظواهر ماجرا را هم حفظ کند

گروسی، نفر سوم تیم آمریکا در ژنو

میزبانی گفت‌وگوها را بر عهده داشت و رایزنی‌ها نیز در محل سفارت عمان در ژنو برگزار شد. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه پس از پایان این دور از گفت‌وگوها اعلام کرد که ایده‌های مختلفی مطرح شد و این ایده‌ها به‌صورت جدی مورد بحث قرار گرفت و نهایتاً بر سر یک‌سری اصول موافقت‌هایی صورت گرفت. با این‌حال وی تأکید کرد که وقتی کار به تدوین متن می‌رسد، گفت‌وگوها «مشکل‌تر» می‌شود.

هنوز نشنیده‌ایم ایران بگوید سلاح هسته‌ای نمی‌سازد!

مذاکرات امروز به مراتب از حساسیت بیشتری برای دستگاه دیپلماسی برخوردار است؛ چرا که بر اساس گفته عراقچی، مسائل مذاکرات از این بعد جزئی‌تر خواهد شد تا طرفین به یک توافق برسند. اگر چه گفت‌وگوهای چندساعته غیرمستقیم در ژنو و مسقط از اهمیت زیادی در حل تعارضات برخوردار است؛ اما نباید از نقش رخداد‌های پیرامونی غافل شد. ترامپ طبعاً راهبرد شناخته‌شده‌اش، هم در مرحله اول گفت‌وگوها پیش از جنگ دوازده‌روزه و هم در گفت‌وگوهای جاری، سعی می‌کند مذاکرات را از اتاق‌های گفت‌وگو بیرون بکشد و روند آن را منحرف کند تا فضای بیشتری برای مانور داشته باشد. راهبرد تکراری او سخنان ضدوقیض و نمایش رسانه‌ای است. در همین رابطه روز گذشته در سخنرانی کنگره، ترامپ در اظهاراتی عجیب که روشن است تحت‌تأثیر نتانیاهو و لابی صهیونیستی تولید شده ادعا کرد ایران در حال توسعه موشک‌هایی است که خاک آمریکا را هدف قرار دهد! او همچنین علی‌رغم همه تأکیدات ایران بر حرکت نکردن به سمت ساخت سلاح هسته‌ای و نبود حتی یک مدرک از سوی آژانس در این باره، گفت: هنوز نشنیده‌ایم ایران بگوید که هرگز سلاح هسته‌ای نخواهد ساخت!

آژانس بی‌طرف در ذهن گروسی

در امتداد ضدوقیض‌گویی‌های ترامپ، گروسی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌عنوان نیرویی مکمل و بازوی راهبردی او قرار گرفته است. گروسی

نطق سالانهٔ ترامپ در کنگره، عرصهٔ نمایش شکاف داخلی بود

حملات داخلی ترامپ بدون ناوهواپیما بر

سنا و مجلس نمایندگان، مراسم سخنرانی ترامپ را تحریم کرده بودند. در این گزارش آمده است تنها ۲۰ سناتور دموکرات و کمتر از ۱۱۰ نماینده دموکرات در زمان آغاز سخنرانی ترامپ در تالار حضور داشتند که معادل حدود نیمی از مجموع اعضای دموکرات کنگره است. تحریم سخنرانی رئیس‌جمهور آمریکا طی دهه‌های اخیر این میزان بی‌سابقه بوده است و نشان‌دهنده نقش ترامپ در تشدید دوقطبی در جامعه و سیاست این کشور است.

مظاهر و شواهد شکاف

آمریکا با شکاف بیگانه نیست. اساساً استقلال این کشور از انگلیس -کشور مادر- یک شکاف بود که صرفاً به مشکل با سرزمینی دوردست مرتبط نمی‌شد، زیرا انگلیس و انگلیسی‌تباران حضور پررنگی در منطقه داشتند و در کانادا موفق به پایداری شدند و این مقاومت در برابر واشنگتن کماکان ادامه دارد. این دگرگونی چنان طولانی بود که هر چند آمریکا در سال ۱۷۷۶ استقلال گرفت، اما طی یک جنگ، انگلیس در سال ۱۸۱۴، ۳۸ سال پس از استقلال، کاخ سفید را در واشنگتن پایتخت این کشور به آتش کشید. جنگ داخلی ویرانگر ۴ساله از ۱۸۶۱ تا ۱۸۶۵ که بین ۶۰۰ تا ۸۰۰ هزار کشته برجای گذاشت، یک مقطع مهم دیگر است. تنش‌های قومی با سیاهپوستان و سنسب مسئله لاتین‌تباران نیز جزء اختلافات و رقابت‌های قومی هستند. آمریکا همچنان مستعد تنش است و نمی‌توان دهه‌های اخیر را مینا قرار داد؛ چه اینکه در این کشور ترورها تداوم دارند و ۵ ماه قبل «چارلی کرک»، فعال رسانه‌ای محافظه‌کار بااشلیک گلوله در یک سخنرانی دانشگاهی جان باخت. دربارۀ اختلافات عمیق در آمریکا نکات ذیل حائز اهمیت‌اند.

ترامپ با چند نوع اعتراض سراسری و کانونی از زمان روی کار آمدنش روبه‌رو بوده است؛ اعتراضات سراسری و دانشگاهی

در مصاحبه اخیر خود مدعی شد که مذاکرات برای غلبه بر بحران بین ایالات متحده و ایران باید به توافق منجر شود. او در ادامه بدون توجه به مسئولیت فنی آژانس در قبال مسائل هسته‌ای، مدعی شد که اگر توافقی انجام نشود، استفاده از زور می‌تواند در نظر گرفته شود!

او در حالسّی از ادبیات بی‌ارتباط با جایگاه حقوقی‌اش استفاده کرده که بیشترین تعداد بازرسان آژانس در یک کشور، در ایران حضور داشته و علی‌رغم تعهدات ایران به اصول پادمان و حتی رعایت داوطلبانه برخی موارد، هیچ‌گاه از اصل اساسی آژانس مبنی بر انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز تعدی نکرد. بااین حال گزارش‌های ضدوقیض این نهاد سیاسی شنسده در ماه‌های ابتدایی سال جاری، دست رژیم صهیونی و ایالات متحده را برای توجیه حملاتشان علیه ایران پر کرد.

گروسی در این مصاحبه بدون اشاره به سرقت اسناد محرمانه ایران که بعدها ناچار به عذرخواهی شد، گفت که عدم قطعیت فعلی ناشی از یک مسئله حیاتی است. او حتی یک‌بار هم حملات مرگبار و خطرناک آمریکا و اسرائیل به تأسیسات هسته‌ای ایران را محکوم نکرد و حتی همچنان بر بازرسی از تأسیسات ایران اصرار ورزید.

بسّا اینکه او به‌عنوان یکی از مهمّین اصلی زمین‌سناز حمله به ایران و سیاسی‌کاری‌های متنوع علیه فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان معرفی شده، در یکی از مصاحبه‌های اخیرش ادعا کرده است که «نه نیت بدی داشتیم و نه با کسی برای به‌راه‌انداختن جنگ علیه کشوری تباّنی کرده بودیم که از هر نظر ممکن کاملاً نامعقول است!» گروسی هم‌زمان با اینکه چشمش را در برابر کلاهک‌های هسته‌ای رژیم صهیونی و توسعه سلاح‌ها و زیردریایی‌های هسته‌ای آمریکا و اروپا بسته، تأکید کرد که «آژانس باید بی‌طرف باشد و واقعیت را همان‌طور که هست بیان کند.»

خراب‌کاری‌های گروسی برای ارتقای شغلی

مذاکرات هسته‌ای میان ایران و آمریکا در حالی به مراحل سرنوشت‌ساز تدوین متن در ژنو رسیده است که پیچیدگی‌های دیپلماتیک با ورود متغیرهای

📰

ضد جنگ غزه، اعتراضات علیه سیاست‌های دولت علیه مهاجران که سراسری بوده، اما هربار با توجه به محل اجرای عملیات، کانون التهابات به آن منتقل می‌گردد و سوم، اعتراضات موسوم به «نه به پادشاه» که اقتدارگرایی ترامپ را هدف می‌گرفت. تمام این سه عرصه، در طول یک سال اول دولت رخ دادند. در این میان اعتراض ضد جنگ غزه به دلیل پایان دگرگونی‌ها، متوقف شده اما دو اعتراض دیگر نبض گرفته‌اند.

ترامپ با چند ناکامی بزرگ روبه‌رو شده است؛ لغو تعرفه‌ها توسط دیوان عالی، رسوایی پرونده اپستین، تعطیلی دولت و تهدید به تکرار آن، سه ناکامی بزرگ‌اند. اگر بر صف این ناکامی‌ها اضافه شود، رئیس‌جمهور کار سختی برای اتمام دوره‌اش خواهد داشت.

آمریکا از مهاجران ساخته شده و برخورد با آن‌ها همانند خارجی‌ها، مطلوب نیست. ترامپ جامعه مسومالیایی در مینه‌سوتا را به دزد دریایی و تاراج مالیات‌ها متهم کرد. هم‌زمان، آل‌گرین، نماینده دموکرات ایالت تگزاس نیز با در دست داشتن پلاکاردی با مضمون «سیاه‌پوستان میمون نیستند» در صحن کنگره حاضر شد که باعث اخراجش گشت. آن پلاکارد اشاره به ویدئویی داشت که ترامپ اخیراً منتشر کرده و در آن تصویر باراک اوباما و هم‌مسفرش به شکل میمون نمایش داده شد. توهین ترامپ به سیاه‌پوستان از خانواده اوباما تا ایلهان عمر و جامعه سومالیایی، در کنار ضدیت نهادهی به لاتین‌تباران، افکار نژادپرستانه و جنسیتی، ترمزهای او در جامعه هستند.

اختلافات ترامپ چند زاو به دارد. اختلاف با کنگره، زیرا این نهاد توسط وی منزوی شده و اکثریت جمهوری‌خواهان آن تبدیل به فرمانبردار کاخ سفید شده‌اند. تنش با دیوان عالی که اکثریت قضات آن محافظه‌کار و نزدیک به جمهوری‌خواهان بوده و سهم

📰

ایران را یک موجودیت یکپارچه ببیند.

۲.گزاره محتمل دیگر آن است که آن‌ها برای ایجاد جنگ خیابانی و چندپاره کردن جامعه به همین میزان بسنده کرده و با توهّم آنکه جامعه ایران اکنون در موقعیت فروپاشی و شکنندگی قرار دارد، هراس او از واکنش منفی گسترده مردم ایران را کاهش داده و موجب شده موضع حقیقی خود در مورد ایران را علناً بیان کند. ۳. طرح این موضوع که مردم ایران هم هدف حمله هستند می‌تواند در ادامه جنگ روانی ترامپ علیه جامعه ایران باشد. به این معنی که با طرح این گزاره که قرار است جنگی علیه نظام سیاسی ایران و آمریکا آغاز شود آن‌ها هم آسیب خواهند دید، جامعه ایران و افکار عمومی را به سمت واکنش منفی علیه نظام سیاسی هدایت کند و شکافی دیگر در جامعه ایران ایجاد کند.

فرصتی برای کاهش شکاف‌های اجتماعی

فساغ از آنکه هدف ترامپ از این تهدید علنی چه بود، اما در واقعیت اثبات کرد که شروع جنگ با یک نظام سیاسی و جدا کردن مردم از آن جنگ، فریبی است که رسانه‌های فارسی‌زبان برای شروع جلوه دادن حملاتشان به ایران آن را بازتولید می‌کنند. شروع هر جنگی علاوه بر آنکه تمامیت ارضی آن کشور را مورد تعرض قرار می‌دهد خسارات‌های روانی، مالی و جانی گسترده هم متوجه مردم آن کشور می‌کند، همان‌طور که در جریان جنگ ۱۲ روزه چنین اتفاقی رخ داد. همان‌طور که در جریان تجاوز آمریکا به عراق و افغانستان نیز چنین رخ داد. در واقع مردم بیشترین متضرران جنگ در طول تاریخ بودند. اما حالا این سؤال وجود دارد که پس از طرح این ادعا و در فضای داخلی ایسران باید چگونه با این اعتراف برخورد کرد؟ اعتراف ترامپ هرگمانه‌زنی و

جزئی و فنی دوچندان شده است. در این میان، حضور و عملکرد گروسی هم مهم است. او که قاعدتاً باید به‌عنوان سکان‌دار یک نهاد فنی و بی‌طرف، تسهیل‌گر روند گفت‌وگوها باشد، با اتخاذ مواضعی تهاجمی و هم‌سو با راهبردهای فشار ترامپ، عملاً اعتبار تخصصی آژانس را قربانی رسیدن خودش به صندلی دبیرکل سازمان ملل کرده است. او سال گذشته با اعلام نامزدی برای تصدی این سمت، تصمیم خود را علنی کرد. پس از آن بود که ناظران بین‌الملل هشدار دادند که اظهارات سوگیرانه و ضدوقیض گروسی، پلی برای رسیدن او به منافع شخصی‌اش است.

در شرایطی که هیئت ایرانی بر حل اختلافات از طریق گفت‌وگوهای سازنده و جزئی تأکید دارد، این‌گونه لفاظی‌ها از سوی گروسی فقط به پیچیده‌تر شدن فضای اعتماد می‌انجامد و نشانگر فقدان جدیت در مذاکرات است.

📰

قابل توجهی منصوب شخص ترامپ هستند. تنش شدید با حزب دموکرات و اختلاف با نهاد‌های نظامی بسر مبنای ارزیابی‌های راهبردی جزء این موارد هستند.

نارضایتی‌های سیاسی، بخشی از مشکل ترامپ هستند و او با معضلاتی اقتصادی نیز روبه‌روست. نظرسنجی جدید مؤسسه YouGov، نشان می‌دهد در ابتدای دولت ترامپ ۳۷ درصد معتقد بودند اقتصاد در حال بدتر شدن است، اما امروزه این تعداد از ۴۰ درصد عبور کرده است. این سیر نزولی بر اثر افزایش قیمت‌ها شکل گرفته است. گریس منگ، نماینده کنگره آمریکا در همین رابطه و پس از آنکه ترامپ در سخنرانی سالانه خود از «عصر طلایی» صحبت کرد به وی تاخت و گفت: «عصر طلایی آمریکا؟ از زمان روی کار آمدن ترامپ، خانواده‌ها تا ۴۰۰ دلار بیشتر برای مواد غذایی هزینه می‌کنند، قیوض آب و برق ۱۳ درصد افزایش یافته و حق بیمه مراقبت‌های بهداشتی به شدت افزایش یافته است. هزینه‌های روزمره همچنان در حال افزایش است، اما حقوق‌ها با این افزایش همخوانی ندارد.»

ترامپ مسن‌تر شده و به دلیل مشکلات جسمی و بیماری، خشن‌تر سخن گفته و عمل می‌کند. در نتیجه اختلاف‌افکنی دشمن تراشی وی تشدید شده است.

دوقطبی در جامعه آمریکا در سالیان اخیر و در سایه ظهور راست افراطی که در حزب جمهوری‌خواه لانه کرده‌اند، افزایش یافته است. درمقابل، حزب دموکرات به کانون تجمع چپ‌گرایان تبدیل شده و سنسبت به برنی سندرز و الیزابت وارن، چپ‌گرایان تندتری در این حزب ظهور کرده‌اند. به عبارتی دیگر حزب جمهوری‌خواه تحت تأثیر راست افراطی عمل می‌کند و حزب دموکرات نیز در آستانه قرار گرفتن در معرض افکار چپ افراطی است.

📰

خط‌کشی موهوم را بی‌معنا کرد. در این موقعیت تنها یک دوگانه وجود دارد؛ ایران و تمامیت ارضی‌اش و دشمن مجاوزی که به دنبال غارت کشور است. هر موضع‌گیری که خلاف این دوگانه باشد، مردود و بیلاموضوع است. در این موقعیت هر چهره و شخصیتی که به‌نوعی انگ‌زداری روی جامعه دارد باید موضع خود را در مورد این ادعان به تجاوز آشکار کند. بی‌تفاوتی نسبت به این ادعا به معنای بی‌تفاوتی نسبت به ایران و حمله به تمامیت ارضی‌اش است. ادعای ترامپ، فرصتی مناسب برای یکپارچه کردن جامعه ایرانی در اختیار قرار داد. ترامپ ضمن آنکه دوگانه‌های دیگر را بی‌معنا کرد، راه را برای بازگشت جامعه به اتحادی یکپارچه فراهم کرد. در این موقعیت سطوح مختلف جامعه از جمله حکمرانی، روشنفکران و جامعه‌شناسان می‌بایست شرایط را برای حرکت جامعه به سمت متحدشدن فراهم کنند. اگرچه برای ترمیم شکاف‌ها و نارضایتی‌هایی که در جامعه ایران وجود دارد، زمان زیادی لازم است و در کوتاه‌مدت ترمیم مشکلات‌ها، صورت نخواهد گرفت. اما در حال حاضر این راه هموار است که ۱. حقیقت دشمنان ایران، هدف و طرح‌ریزی که برای مردم دارند با صراحت بیشتری برای افکار عمومی تبیین شود. ۲. گفت‌وگو با مردم و تشریح آنچه برای ایران برنامه‌ریزی شده جامعه را به سمت اتحادی حول ایران سوق می‌دهد و مانع از آن می‌شود که دشمن با ایستادن روی شکاف‌ها جامعه ایران را به سمت از خودبیگانگی و هویت‌زدایی بیسرد. ۳. اعتراف ترامپ پس از تلاش دوسمه ماهه برای ناآرام کردن ایران، می‌تواند به مثابه شوکی عمل کند که جامعه ایران به اتحاد مقدس هم‌زمان با شروع جنگ باز گردد و البته مرز خودش را هم با وطن‌ستیزان و دشمنان فارسی‌زبان ایران، روشن کند.